

اقتصاد دریا

بندر کنگ

بخش اول

مطالعه موردی بادگیر خانه گلپتان

بندر کنگ

محسن کنگی نژاد، آرش نجفی -از جمله پدیده‌های چشمگیر در ساختمان‌های روز گاران گذشته ایران «بادگیر» است که در عین زیبایی و زینت بخشودن به ساختمان، نقش بس موثر و ارزنده در چگونگی تهویه فضای درونی ساختمان‌ها و خنک کردن سرداب‌ها و آب انبارها دارد. بادگیر از شاهکارهای معماری ایران محسوب می‌شود که قدمت و پیشینه استفاده از آن در ایران به علت قرارگیری آن در مرتفع ترین بخش بنا یا به عبارتی اولین قسمتی که در معرض تخریب قرار دارد، نامعلوم مانده است. با بررسی این ساختارهای کهن می‌تواند مشخص کننده ی دانش گذشتگان در کاربرد ساختمان‌های پایدار باشد. در تحقیق حاضر سعی بر بررسی و تحلیل رفتار استاتیکی و مودال بادگیر در اقلیم گرم و مرطوب هرمزگان است، به همین منظور بندر کنگ و بندرلنگه به عنوان بندری که دارای بادگیرهای شایان توجهی هستند انتخاب شده و به صورت کتابخانه‌ای و مشاهدات میدانی بادگیر خانه گلپتان به عنوان بنای شاخص بندر کنگ انتخاب و در اقلیم بادگیر در نرم افزار ABAQUS به روش اجزاء محدود نقاط ضعف و قوت آن را آشکار مورد بررسی قرار گرفته است. با بررسی های به عمل آمده آشکار شد بخش پایه بادگیر نسبت به سایر قسمتها دچار مشکل بیشتری خواهد شد.

مقدمه:

بادگیر یکی دیگر از ابتکارات دست بشر دیروز است که توانست جریان هوا را در اختیار خود قرار دهد که بعضا استفاده ای بهینه و مطلوب نماید. در واقع ساخت بادگیر اینگونه شکل گرفت که انسان به فکر ورود جریان هوای مطلوب به درون خانه خود افتاد و به تدریج نمونه‌های مختلفی از این بنا را ساخت تا به شکل امروزی یک‌طرفه، دوطرفه و چهارطرفه درآید. در این پژوهش ابتدا با مطالعات کتابخانه‌ای بازدید میدانی از بادگیرهای منطقه بندر کنگ و بندر لنگه و بندر لافت در استان هرمزگان پرداخته و انواع بادگیرها و کارکرد آن‌ها ذکر شده و به گونه‌شناسی ساختاری و فن‌شناسی سازه‌ها بادگیرهای اقلیم گرم و مرطوب پرداخته و با استفاده به بررسی میدانی از بادگیرهای آن منطقه به بررسی نحوه عملکرد و کارایی سازه بادگیر خانه گلپتان به عنوان یک عنصر شاخص با نرم افزار تحلیل سازه پرداخته‌ایم. این پژوهش به دنبال پاسخگویی به سوالات زیر میباشد:

آیا ساختار شکلی و فرمی بادگیر مناطق گرم و مرطوب، در ایستایی آن تاثیرگذار بوده است؟ ارتفاع بادگیر چگونه در مقابل نیروهای جانبی مثل زلزله تاثیر گذار است؟ نقاط ضعف و قوت بادگیر از بعد ایستایی با توجه به تحلیل سازه چه مواردی می باشد؟

بادگیر

بادگیر از عناصر تفکیک‌ناپذیر معماری سنتی مناطق گرم ایران است. قبل از اختراع کولر برقی و گسترش آن در شهرهای مختلف، از بادگیر در ابنیه مختلف مسکونی، مذهبی و خدماتی استفاده می‌شده است. بادگیرها با اشکال مختلف ساخته شده‌اند که هر کدام بر حسب ارتفاع و جهت باد مطلوب طراحی و اجرا شده‌اند. تا قادر باشند هوای آزاد خنک‌تر را که گرد و غبار کمتری دارد به داخل خانه هدایت کنند. خروجی هوا در بادگیرها در روی بام و یا در سمت رو به حرکت باد که فشار هوای کمتری دارد، قرار می‌گیرد تا بتواند در فضای داخلی حالت مکش به وجود آورد. طراحی بادگیرها بستگی به خصوصیات باد هر منطقه دارد. بهترین نمونه بادگیرها در جنوب کشور می‌توان بندر لنگه و بندر کنگ ملاحظه نمود. هنوز هم بادگیرهای حجم چهارطرفه نمود اصلی این دو بندر قدیمی می‌باشند.

در این مناطق برودت هوا فقط به روش جابجایی انجام می‌گیرد و بادگیرهای این مناطق دارای دهانه وسیع‌تری نسبت به بادگیرهای مناطق گرم و خشک است. در مناطق مجاور خلیج فارس بادها و نسیم‌های دریانی از سرعت و قدرت کمتری برخوردارند و مطلوبیست بادگیرها حجیم تر و دارای دهانه‌های وسیع‌تری باشند تا میزان جریان هوای بیشتری به درون فضاها منتقل شود. گاهی سطح دهانه‌ی بادگیر در این مناطق بیش از ۹ متر مربع می‌رسد که کل بام را می‌پوشاند. هر چه از ساحل دور می‌شویم تعداد و ابعاد بادگیرها کاهش می‌یابد.

ادامه دارد.....

صنعت پرورش میگو پس از رونق شتایان و انفجاری در دهه هفتاد که سال‌های اولیه شکل‌گیری آن در کشور بود و در این دهه سرمایه‌های نسبتاً مطلوبی در بخش دولتی و نیز بخش خصوصی جذب خود کرد اما این توسعه پایدار نبود و در دهه هشتاد به علت برخی مشکلات متاثر از رکود جهانی حاکم بر صنعت و تورم داخلی، نبود مدیریت فنی و کارآمد دچار رکود شد.

اقتصادسرامد: از جایگاه پرورش میگو در اقتصاد دریایی کشور بفرمایید

حاجی زاده - پرورش دهنده میگو: در این موضوع شکی نیست که پرورش میگو یکی از اساسی‌ترین بخش اقتصاد دریایی کشور در مناطق ساحلی و سهم قابل توجهی از تولید و اشتغال را در مناطق جنوبی کشور به خود اختصاص داده است و رشد متوازن منطقه‌ای را در روستاهای محروم ساحلی ایجاد می‌کند؛ به س‌شرطی که راهی برای برون رفت از مشکلات جاری پیدا کند؛ اما نبود سیاست‌گذاری مناسب و ثبات و توسعه پایدار و متوازن و بررسی چالش‌های پیش روی آن و حل ریشه‌ای مسایل مبتلایه، احتمال رکود و سقوط مجدد پرورش میگو را تهدید می‌کند.

اقتصادسرامد: به نظر شما به بازار داخلی صنعت پرورش میگو توجهی می‌شود؟

حاجی زاده - پرورش دهنده میگو: نبود توجه به بازار داخل برای فروش تولیدات داخلی بخش دیگری از مشکلات این صنعت است که در عدم نگاه زنجیره‌ای به این صنعت رخ داده و نیز نبود نگاه زنجیره‌ای باعث شده تا اتصال حلقه‌های گذشته و حال صنعت پرورش میگو مورد غفلت واقع شده و در نتیجه امکان بهره برداری از ارزش افزوده حداکثری فراهم نباشد. با توجه به دشواری رقابت در بازار بین‌المللی و تاثیر مستقیم تحولات جهانی مانند تحریم بر نظام تولیدی کشور، تمرکز تنها بر بازارهای جهانی و غفلت از بازار مناسب داخلی چالش‌های متعددی را برای تولیدکنندگان ایجاد کرده که راهایی از آن به تنهایی از عهده پرورش دهندگان بر نمی‌آید. لذا ساماندهی وضعیت فعلی را باید در اتخاذ تصمیماتی دانست که حداکثر ارزش افزوده را نصیب تولیدکنندگان میگو کرده و بازار داخلی محصولات تولید شده را گسترش دهد.

مجموع پرورش میگو سایه خوش در استان هرمزگان شد. همچنین ۳۰۰ استخر ذخیره سازی جدید در این مجتمع نیز با امکان تولید هزار و ۵۰ تن و با ارزش ۱۳۶ میلیارد تومان محصول در پی زلزله اخیر و خسارت های وارده آن از بین رفت.

نبود همراهی دولت مردان برای بازسازی، موجب شده تا علاوه بر سردرگمی، بدهی زیادی روی دست پرورش دهندگان میگو بماند و خواب راحت را از فعالان این بخش بگیرد. درخواست تسهیلات کم بهره از بانک‌ها نیز تا به امروز با واکنش منفی مواجه بوده است. در نتیجه، آن چه مسلم است ادامه این روند، صنعت پرورش میگو در استان هرمزگان را زمین گیر خواهد کرد.

اقتصادسرامد: رشد صنعت میگو راضی کننده است؟

حاجی زاده - پرورش دهنده میگو: صنعت پرورش میگو پس از رونق شتایان و انفجاری در دهه هفتاد که سال‌های اولیه شکل‌گیری آن در کشور بود و در این دهه سرمایه‌های نسبتاً مطلوبی در بخش دولتی و نیز بخش خصوصی جذب خود کرد اما این توسعه پایدار نبود و در دهه هشتاد به علت برخی مشکلات متاثر از رکود جهانی حاکم بر صنعت و تورم داخلی، نبود مدیریت فنی و کارآمد دچار رکود شد و در برخی مقاطع، روندی معکوس را تجربه کرد و مزارع پرورش میگوی در ابعاد کوچک که توان مقاومت در برابر بحران را نداشتند، مجبور به ترک فعالیت یا راکد گذاردن سرمایه خود شدند؛ این موضوع در استان هرمزگان که اکثریت قریب به اتفاق سرمایه گذاران این صنعت را افراد غیر بومی و غیر ساکن در استان تشکیل می‌دهند، به شدت تحت تاثیر قرار داده و چاره‌ای جز رها کردن کار را نخواهند داشت؛ چرا که علاوه بر حوادث طبیعی، مسئولان نیز اراده کرده‌اند این صنعت حرکتی رو به جلو نداشته باشد.

دربشچ

استاندار بوشهر در همایش بزرگداشت روز خلیج فارس

اجرای طرح‌های اقتصاد دریایی به نوار ساحلی استان بوشهر

استاندار بوشهر توجه به طرح‌های اقتصاد دریاییه را مورد اشاره قرار داد و گفت: یکی از حوزه‌های این برنامه، گردشگری دریایی است که توسعه زیرساخت‌های آن در دستور کار قرار دارد.به گزارش اقتصادسرامد، احمد محمدی‌زاده در همایش بزرگداشت روز خلیج فارس با بیان اینکه جمهوری اسلامی در خلیج فارس از اقتدار بالایی برخوردار است افزود: پس از انقلاب و با فرمان امام (ره) دفاع دریایی ایران قدرت گرفت و در دوران رهبری مقام معظم رهبری نیز با شتاب بیشتری ادامه یافت و اکنون ایران اسلامی در خلیج فارس قدرت اول منطقه است و با متجاوزان برخورد قاطع می‌کند.وی با اشاره به حضور نیروی دریایی جمهوری اسلامی در آب‌های دور و اقیانوس‌ها اضافه کرد: منابع پیشرفت کشور در دریاست و برای بخش‌های گوناگون اقتصاد دریامحور برنامه داریم.استاندار بوشهر بیان کرد: صنایع نفت و گاز و پتروشیمی نیز در سواحل خلیج فارس از پیشران‌های توسعه کشورها هستند و صنایع پایین‌دست این صنایع نیز کنار خلیج فارس در حال شکل‌گیری است.محمدی‌زاده با ابراز اینکه ایران اسلامی در بخش‌های گوناگون دریا ظرفیت‌های مهم و فراوانی دارد، گفت: نگاه ما در عرصه اقتصادی خلیج فارس باید دریامحور باشد.وی منابع پیشرفت و توسعه کشور را در دریا و حاشیه سواحل دانست و خاطر نشان کرد: صنایع نفت، گاز، پتروشیمی و صنعت پایین‌دستی آن نیز در حاشیه خلیج فارس قرار دارد که توسعه این مهم در دستور کار است.استاندار بوشهر توجه به طرح‌های اقتصاد دریاییه را مورد اشاره قرار داد و اضافه کرد: یکی از حوزه‌های این برنامه، گردشگری دریایی است که توسعه زیرساخت‌های آن در دستور کار قرار دارد.محمدی‌زاده با اعلام اینکه سالانه افزون بر ۹ میلیون گردشگر وارد استان بوشهر می‌شوند، گفت: از اواسط اسفند گذشته تا ۱۲ فروردین امسال ۴.۵ میلیون گردشگر از نقاط مختلف کشور وارد استان بوشهر شدند که نشان از ظرفیت بالای حوزه گردشگری است. وی پرورش آبیان را از دیگر ظرفیت‌های استان بوشهر در عرصه اقتصاد دریامحور برشمرد و افزود: تولید میگو و ماهی پرورشی در سواحل خلیج فارس به‌عنوان طرح‌های اقتصاد دریا در اولویت برنامه‌ها قرار دارد.

بخش اول

بررسی وضعیت صنعت میگو در گف و گوی اقتصادسرامد با یک پرورش دهنده میگودر هرمزگان

رکودصنعت

پرورش میگو پس از رشد شتایان!

سپهر گروه شیلات - موضوع تولید و پرورش آبیان در کشور هر چند با جدیت پیگیری می‌شود، اما پرورش دهندگان در این مسیر با معضلات و مسائل حل نشده‌ای مواجه هستند. بحران آب، مانعی در این راه محسوب می‌شود؛ به‌ویژه این که بخش قابل توجهی از مزارع پرورش میگو کماکان به روش‌های سنتی فعالیت دارند. مشکلات این صنف محدود به این موارد نیست و مواردی مانند گردش سرمایه، بازار فروش داخلی، وضعیت صادرات، بیمه آبیان، خوراک آبی‌زیان و مسیر ص عودی هزینه‌های پرورش میگو و... را در بر می‌گیرد.

بررسی مسائل و مشکلات صنعت میگو، همواره مد نظر روزنامه اقتصاد سراآمد بوده و این بار نیز با گفت و گوی اختصاصی باحاجی زاده-مدیرعامل تعاونی مجتمع پرورش میگوی سایه خوش در بندر لنگه استان هرمزگان- به انعکاس این مسائل اقدام کرده است که از نظراتان می‌گذرد:

اقتصادسرامد: مهمترین چالش‌های پرورش میگو از منظر شما؟

حاجی زاده - پرورش دهنده میگو: مهم‌ترین مشکلی که مزارع پرورش میگو در بندرلنگه را دچار چالش کرده است، وقوع زلزله ۶ و یک دهم ریشتری بامداد شنبه یازدهم تیرماه سال گذشته، بیش از ۸۰۰ هکتار از استخرهای پرورش میگوی آماده برداشت در مجتمع پرورش میگو سایه خوش شهرستان بندرلنگه در معرض تخریب و بروز تلفات قرار گرفت که تا به ایسن تاریخ عبور از آن بحران، برای پرورش دهندگان ممکن نبوده است.

در این زلزله، دیواره استخرهای پرورش میگو، ورودی و خروجی استخرها، کف استخرها، کانال آب‌رسان مزرعه، ایستگاه پمپاژ و موتور خانه‌ها تخریب و شکاف‌های بزرگ در تمام مزرعه‌ها ایجاد شده و بیش از ۶۰ پایه برق نیز با تخریب و یا افتادگی همراه شده است.

اقتصادسرامد: از جای پای عمیق زلزله در صنعت پرورش میگوی استان بفرمایید

حاجی زاده - پرورش دهنده میگو: خسارت زلزله در همان روزهای ابتدایی بالغ بر هزار میلیارد تومان برآورد شد که عمده آن متوجه

بششچ

تجلیل از کارگران نمونه بندر شهید رجایی

۶۰ درصد جامعه کارگری استان هرمزگان در ترانزیت دریایی مشغول به کارند

سپهر مدیرکل بندار و دریانوردی هرمزگان با بیان اینکه امام خمینی (ره) کارگران را عامل آبادی معرفی کرده است، گفت: یکی از مهم‌ترین نقش‌ها در حوزه تولید و اقتصاد را کارگران به عنوان پایه‌های اصلی تولید و اقتصاد کشور ایفا می‌کنند. به گزارش اقتصادسرامد، حسین عباس‌نژاد در آیین تکریم روز کارگر و تجلیل از کارگران نمونه بندر شهید رجایی اظهار کرد: این روز نماد یادآوری توجه ویژه به خدمات این قشر زحمتکش جامعه و تکریم انسان‌هایی است که قوت بازو، توان، خلاقیت و مهارت آنان در خدمت تولید و آبادانی کشور قرار دارد. مدیرکل بندار و دریانوردی هرمزگان ضمن تبریک یادهم اردیبهشت روز جهانی کارگر ادامه داد: در شرایطی که با جنگ اقتصادی روبرو هستیم، در این جنگ کارگران به عنوان پایه‌های اصلی تولید و اقتصاد کشور نقش اول این مبارزه هستند.مدیر منطقه ویژه اقتصادی بندر شهید رجایی با اشاره به اهمیت نقش فعالان جامعه کارگری بخش حمل و نقل دریایی و بندری اظهار کرد: حدود ۶۰ درصد جامعه کارگری در استان هرمزگان در چرخه حمل و نقل دریایی مشغول به کار هستند.عباس‌نژاد مدیرکل بندار و دریانوردی هرمزگان با اشاره به وجود گسترده‌گی امکانات و تجهیزات دریایی و بندری در بندر شهید رجایی به عنوان بزرگترین بندر تجاری کشور گفت: حفظ و حراست از امکانات و تجهیزات این بندر نیز م‌ه‌رون تلاش و زحمات شبانه‌بوزی این قشر زحمتکش است.وی ضمن یادآوری توجه به ایمنی محیط کار و سلامت روان کارگران حوزه دریایی و بندری از سوی مدیران شرکت‌های این بندر، افزود: محیط کار کارگران تمامی بخش‌های این بندر باید ایمن و شاداب باشد.کارگران شاغل در منطقه ویژه اقتصادی بندر شهید رجایی به عنوان دروازه طلایی اقتصاد ایران را حدود ۱۲ هزار نیرو شامل نیروی بندری و پشتیبانی، نیروی ماهر، روزکار، کارگر شیب کار، کارگر عادی و کارگر حوزه دریایی تشکیل می‌دهند که در بخش‌های مختلف دریایی و بندری مشغول فعالیت هستند. این مراسم با اجرای دل‌انگیز محمود راهبر خواننده بومی هرمزگانی، تجلیل از کارگران نمونه و برگزاری برنامه‌های طنز، موسیقی زنده و مسابقه همراه بود.